

TÜRKİYE'DE ROMANLARA YÖNELİK NEFRET SÖYLEMİ İLE MÜCADELE PROJESİ

BASIN BÜLTENİ

BU BÜLTENDE NELER VAR?

Sosyal Medya Platformlarında ve Medyada Roman Karşıtı Söylem

Kamu Politikalarında Nefret Söylemi ile Mücadele

Uluslararası-Ulusal Literatürde Roman Karşıtı Söylemle Mücadelede Örnek Çalışmalar

Dizi ve Filmlerde Roman Stereotipi

Türkiye'de Romanlara Yönelik Nefret Söylemi ile Mücadele Projesi, geleneksel ve dijital medyada Romanlara yönelik nefret söylemini izleme, raporlama ve nefret söylemine karşı söylemler geliştirmek amacıyla Hollanda Krallığı Büyükelçiliği İnsan Hakları Fonu desteği ile Romani Godi ve Avrupa Roman Hakları Merkezi (ERRC) ortaklığında yürütülüyor.

Hayatın çeşitli alanlarında Romanların maruz kaldığı nefret söylemine karşı harekete geçmek isteyen Roman ve Roman olmayan gençler, Türkiye'de Romanlara Yönelik Nefret Söylemi ile Mücadele Projesi'nde bir araya geldi.

Romanlara yönelik nefret söylemini tanımak, ayrımcılık ve nefret söyleminin Romanlar üzerindeki etkilerini ortaya koymak ve hak savunuculuğu yapmak için bir araya gelen gençler, hep birlikte "Opre Roma!" diyor.

Projemizin açılış toplantısı online olarak 20.02.2024 tarihinde çeşitli STK ve gönüllülerimizin katılımıyla gerçekleşti. Toplantıda Romani Godi'den Fatoş Kaytan ve proje ekibi, çalışma ile ilgili detaylı bir sunum yaptılar.

Gönüllülerimiz ile İstanbul Toplantısı

30 gönüllümüzle 15-16-17 Mart 2024 tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz İstanbul Toplantısı'nda üç gün boyunca birlikteydik.

Toplantının ilk oturumunda “Türkiye’de Romanlara Yönelik Nefret Söylemlerine Karşı Mücadele Projesi Tanıtımı” ve “Nefret Söylemi Nedir? Çalışmamızdaki Nefret Söylemi Kriterleri Nedir? Nefret Söylemleriyle Nasıl Mücadele Edeceğiz?” sunumları yapıldı.

Toplantının ikinci oturumunda ise “Uluslararası Adalet ve Eşitlik Mekanizmalarına Etkili Başvuru İçin: Uluslararası Hukukta Romanlar ve Roman Karşıtlığı” başlıklı sunum gerçekleştirildi.

Gönüllülerimizle İstanbul Toplantısının ikinci gününde ilk olarak “Yerel, Ulusal Adalet ve Eşitlik Mekanizmaları ve Erişim Yöntemleri” sunumu gerçekleştirdi.

Toplantının ikinci oturumunda, gönüllülerimizin oluşturduğu çalışma grupları, yaptıkları vaka incelemelerini aktardı.

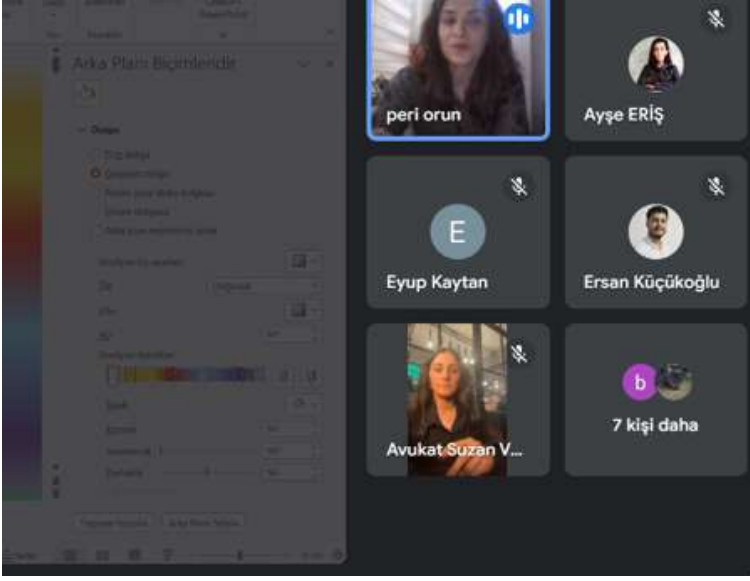
İstanbul Gönüllü toplantısının son gününde çalışma gruplarını oluşturmak için buluştuk.

Toplantının sabah oturumunda izleme çerçevelerini ve öğleden sonraki oturumda çalışma gruplarımızı oluşturarak izleme metodlarımızı tartıştık. Böylelikle üç gün süren İstanbul toplantımızın sonuna geldik.

Oluşturulan çalışma grupları şunlar;

- Sosyal Medya Platformlarında ve Medya İletişimi ve Habercilikte Roman Karşıtı Söylem Çalışma Grubu,
- Deprem Bölgesinde Roman Karşıtlığı Çalışma Grubu,
- Kamu Politikalarında Nefret Söylemi ile Mücadele Çalışma Grubu,
- Uluslararası-Ulusal Literatürde Roman Karşıtı Söylemle Mücadelede Örnek Çalışmalar Grubu,
- Dizi ve Filmlerde Roman Stereotipi Çalışma Grubu.

FOTOĞRAF MERT SUSAM

30 Nisan 2024 tarihinde Peri Orun tarafından gönüllülerimize **Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi** verildi.

13 Mayıs 2024 tarihinde Hatice Demir tarafından gönüllülerimize **Stratejik Davalama Eğitimi** verildi.

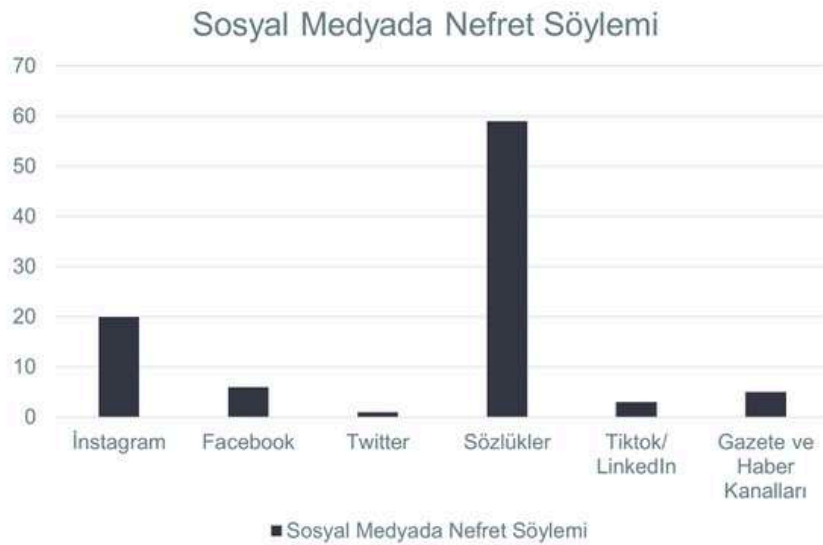

Roman Karşıtı Söylem Ne demek:

Roman karşıtı söylem, Romanlara yönelik önyargıları ve negatif stereotipleri ifade eden, onları aşağılayan, dışlayan veya tehdit eden dil ve ifadelerdir. Bu tür söylemler, genellikle Romanların toplumsal yaşamda maruz kaldıkları ayrımcılığı ve eşitsizlikleri derinleştirir ve onları toplumun diğer bireyleriyle eşit koşullarda yaşamaktan alıkoyar. Roman karşıtı söylem, hem medyada hem de günlük konuşmalarda yer bulabilir ve bu durum Roman toplulukları üzerinde olumsuz psikolojik ve sosyal etkiler yaratabilir.

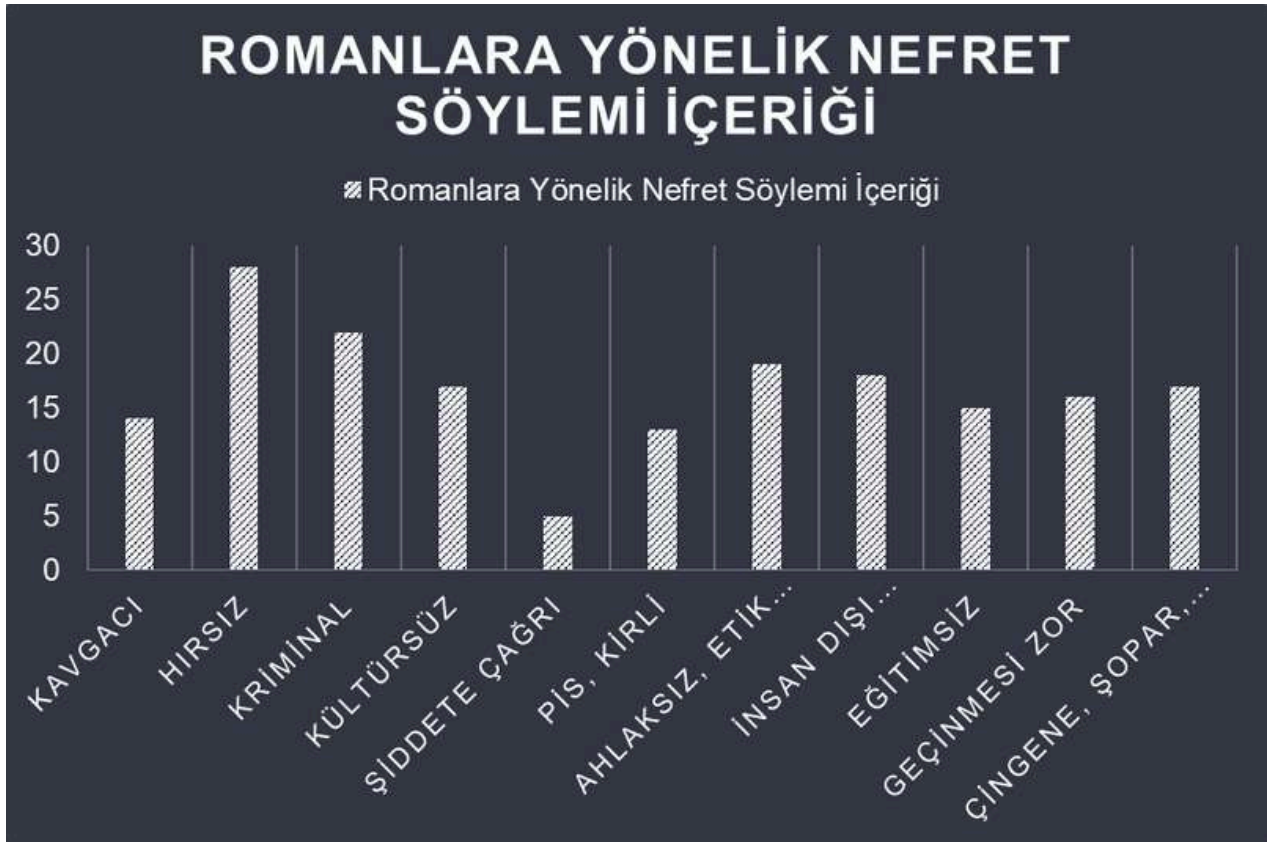
Sosyal medya çalışma grubumuzun bu zamana kadar Instagram, Facebook, Twitter, Tiktok, Sözlükler, Gazete ve Haber kanalları üzerinde yapılan nefret söylemi taramaları aşağıdaki şekilde görülmektedir.

2024 Nisan ayı verilerinde Instagram'da 20 adet, Twitter'da 1 adet, Sözlüklerde 112 adet, Facebook'ta 6 adet, Tiktok'ta 3 adet, gazete ve haber kanallarında 5 adet nefret söylemi tespit edilmiştir.

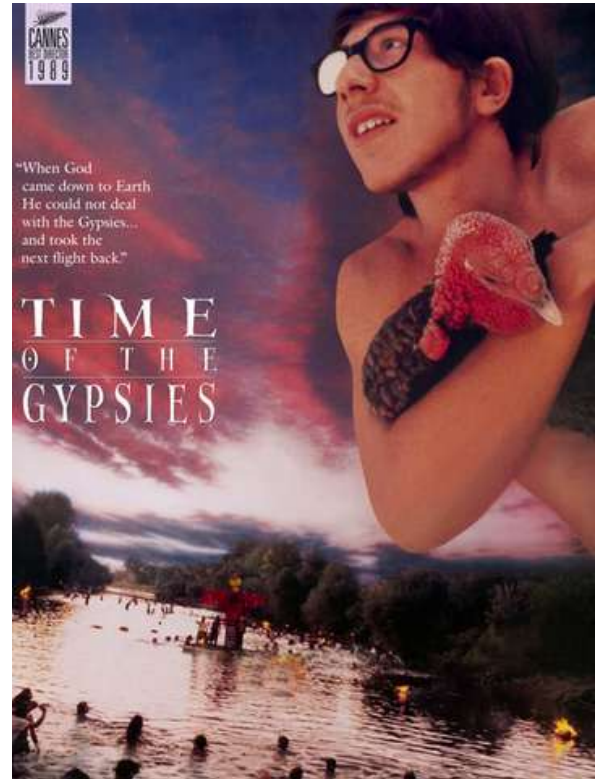

2024 Nisan ayı boyunca yapılan sosyal medyada nefret söylemi taramalarında tespit edilen söylemlerin içeriği aşağıdaki gibi analiz edilmiştir.

Kavgacı	Ahlaksız, etik değerleri olmayan
14	19
Hırsız	insan dışı gösterme
28	18
Kriminal	eğitimsiz
22	15
Kültürsüz	geçinmesi zor
17	16
Şiddete çağrı	Çingene, şopar, esmer vatandaş
5	17
Pis, Kirli	
13	

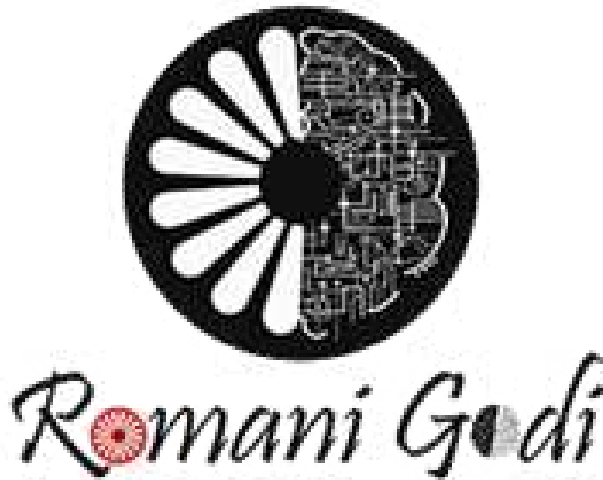
Nisan ayı boyunca senaristliğini Bülent Oran'ın yaptığı Ateşli Çingene, senaristliğini Emir Kusturica ve Gordan Mihic'in yaptığı Çingeneler Zamanı ve senaristliğini Sadık Şendil'in yaptığı Gırgıriye filmleri analiz edilmiştir.

Romanlara yönelik nefret söyleminin ulusal ve uluslararası literatürde incelenmesi amacıyla oluşturulan grupta öncelikle araştırılacak literatürün sınırları belirlendi. Araştırılacak nefret söyleminin çerçevesi belirlenerek ulusal ve uluslararası tezler, kitaplar, STK raporları ve makalaleler, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler kararları incelenerek bir bibliyografya oluşturulması kararlaştırıldı.

KAMU POLİTİKALARINDA NEFRET SÖYLEMİ İLE MÜCADELE

Romanlara yönelik nefret söyleminin kamu politikalarındaki yansımalarının tespiti amacıyla oluşturulan grup, nefret söyleminin yasal mevzuattaki karşılığına dair sunumla çalışmalarına başladı. Buna ek olarak çalışma grubumuz örnek kamu politikası oluşturma üzerine bir sunum çalışması yapmakta ve Roman gençlerin sosyal medya kullanımına yönelik nefret söyleminin etkilerini analiz edecek bir anket hazırlanması için çalışmaktadır.

info@romanigodi.org